

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXIX. Definitio statuûs religiosi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

310 Hanc Constitutionem innovat Tridentinum sess. 25. *indultis quibuscumque & privilegiis non obstantibus.* Et confirmant Pius V. Constitutione duplici, una de 29. Maii 1566. quæ incipit *circa Pastoralis*; altera de 1. Februarii 1570. quæ incipit *Decori & honestati.* Sicut & Gregorius XIII. Constitutione quæ incipit *Deo sacris* de 30. Decembris 1572. Cùmque Concilium Rothomagense anno 1581. sub Cardinali Borbonio Archiepiscopo celebratum, eidem Gregorio XIII. dubium istud proposuisset: *Circa Decretum de clausura Monialium, sint quæ ex fundatione dicant liberam sibi relinquere exitum & introitum Monasterii. Alia prætexunt se non emisisse votum clausuræ, nec unquam ingressuras Monasterium, si audissent ullam fuisse clausuræ obligationem. Pleraque minantur se potius reversuras ad seculum, quam patiuntur eandem clausuram, & per parentes nobiles necesse est Episcopis intendant, si ausi fuerint ingressum prohibere. In his perplexitatibus supplicatur, quid agendum, maxime ubi timeatur, ne per clausuram aliquid deterius contingat, & Magistratus secularis non adjuvet, sicut ipsi Tridentinum sub excommunicationis pena ipso facto incurrenda præcipit ne adjuvet.* Respondit Pontifex: *Execrationi demandentur Decreta Concilii Tridentini, & Bullæ Summorum Pontificum, quibus sublata sunt omnia privilegia, & fundationes.*

Moniales tamen viventes in Monasteriis, in quibus clausura non servatur, & in aliis etiam punctis, ad religiose vitæ substantiam non pertinentibus, relaxata est regulæ observantia, v. g. in jejuniis & abstinentiis, ea seorsim servare non tenentur, sed satis est quod paratum habeant animum ad Reformationem suscipiendam: si regularem observantiam Superiores observaverint, ut bene Natalis Alexander in Paralipomenis Moralibus pag. 138. Quamvis enim consuetudo, absque Apostolica dispensatione, non solvat obligationem ex professione ortam, servandi Regulam, suspendit tamen quodammodo quoad eas observantias, quæ ad votorum observantiam non spectant; quoad eas præsertim, quæ absque singularitatis nota, fratrumque vel sororum perturbatione & tumultu, observari non possunt. Eos proinde S. Bernardus excusat epist. 7. ad Adam Monachum, his verbis: *Siquis caterorum ad Regulæ cupiat transire puritatem, sed propter scandalum non audeat, aut certe etiam ob certam corporis infirmitatem, puto quia non peccat, dum tamen in suo studeat loco sobriè, & iustè, & pie conversari, &c.*

CAPUT XXXIX.

Definitio status religiosi.

311 Status in genere nihil aliud est, quam certa vitæ conditio. Strictè autem acceptus, est certa vitæ conditio immobilis, alteri nos adstringens, ut Episcopatus Episcopum adstringens immobiliter Ecclesiæ suæ, tamquam

sponsæ; conjugium conjugii, status religiosus Religioni & Prælati illius.

Unde status religiosus est status perfectionis, quo quis per tria vota paupertatis, castitatis, & obedientiæ immobiliter tradit se Deo, in manu legitimi Prælati, juxta Ecclesiæ approbationem. Unde in tribus votis illis consistit essentia status religiosi, juxta cap. ad Apostolicum, & cap. cum ad Monasterium de statu Monachorum.

Dicitur status perfectionis, non quod proficientes statum Religiosum eo ipso perfecti esse debeant, sed quod serio ac sincerè tendere debeant ad perfectionem, tamquam propositum sibi finem, ut tradit S. Thomas q. 184. a. 5. ad 2. & q. 186. a. 1. ad 3. Unde & Apostolus dicit ad Philipp. 3. *Non quod jam comprehenderit, aut quod jam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam.* Et postea subdit: *Quicumque ergo perfecti sumus, id est ad perfectionem tendimus, hoc sentiamus, &c. Suam itaque professionem non transgreditur, nec committit mendacium, vel simulationem (ait S. Doctor) ex hoc quod non est perfectus, qui statum perfectionis assumpsit; sed ex eo quod ab intentione seria & sincera perfectionis animum revocat.* Quibus verbis indicat, Religiosum voluntariè abicientem studium tendendi ad perfectionem, mortaliter peccare, quia suam transgreditur professionem.

Porrò perfectio, ad quam Religiosi tendere tenentur, consistit in unione cum Deo, per observantiam Regulæ, & votorum supradictorum; quæ contraria sunt tribus impedimentis, quibus, veluti laqueis hujus mundi, animus humanus detinetur, quominus ad Deum liberè erigere se possit. De quibus 1. Joan. 2. *Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est (cui contrariatur votum castitatis) & concupiscentia oculorum, id est divitiarum (cui contrariatur votum paupertatis) & superbia vitæ, id est appetitus honoris & independentiæ; contra quam est votum obedientiæ.*

Et hinc status Religiosi perfectionem explicans S. Doctor q. 186. a. 7. docet, quod per illius professionem, homo sit holocaustum, Deo se suaque omnia consecrans. Tria namque homo possidet, animam, corpus, bona externa, seu temporalia. Per votum obedientiæ, Deo animam consecrat, iudicium suum ac voluntatem Superiori subiciens propter Deum. Per votum castitatis, Deo consecrat corpus, ut abstractus à carnalibus desideriis, Deo melius servire possit. Per paupertatis votum, Deo bona sua externa consecrat, iis se privans propter Deum, ut Deus sit ipsi omne bonum, nec aliud possideat nisi ipsum.

Monet autem S. Doctor a. 8. inter tria illa vota, obedientiæ votum esse præcipuum: utpote per quod Deo offertur & consecratur id quod est in homine præcipuum, cor scilicet, seu propria voluntas. Unde Gregorius l. 33.

Moral. c. 10. *Obedientia* (inquit) *victimis jure proponitur: quia per victimam aliena caro; per obedientiam autem propria voluntas maculatur.* Et Joannes XXII. *extrav. quorumdam de verb. signif. Magna est paupertas, sed major integritas bonum est; maximum obedientia, si custodiatur illesa.*

317 Dicitur etiam in definitione status religiosi, *juxta Ecclesiam approbationem: quia status religiosus expressè vel tacitè approbatus esse debet ab Ecclesia.* Et hoc, quia Ordo religiosus est facta quaedam Congregatio, seu Communitas, in qua esse debet subordinatio & subjeccio inferiorum ad Superiores, & jurisdictio (in utroque foro) Superiorum supra inferiores. Quæ cum ab Ecclesiæ Prælati, maxime à supremo Ecclesiæ Capite derivari debeat; idèo vivendi modus in Religione, secundùm certam Regulam, ab Ecclesia probatus esse debet, ut vim habeat legis. Et sic colligitur ex cap. 1. de voto in sexto. Olim quidem sufficiebat Episcoporum approbatio, cum non repugnantia Romani Pontificis (nec enim aliter olim probata fuerunt Religiones, Carmelitana scilicet, Basiliana, Augustiniana, Benedictina, &c.) ut probant Bellarminus; Lessius, Basilii Legionensis, &c. sed in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. & Lugdunensi sub Gregorio IX. Romano Pontifici reservata fuit Religionum approbatio, sine expressa cujus approbatione novas inducere Religiones, vel in eis Religionis habitum assumere prohibitum est.

318 Tamen verò supra dixerimus, essentiam status religiosi in tribus votis consistere, necesse non est quòd vota illa solemnia sint; sed status ille indifferentè constituitur, sive per vota solemnia, sive per simplicia (licet perfectius per solemnia, utpote per quæ immobilis quis se totum consecrat Deo) quia vota primæ professionis Scholarium Societatis Jesu non sunt nisi simplicia, uti declarat Gregorius XIII. in Bulla *ascendente Domino*; post primam tamen illam professionem verè sunt Religiosi, uti declarat ibidem.

CAPUT XL.

Religiosus non peccat mortaliter per transgressionem punctorum Regula, ad quæ sub mortali non tenetur; posset tamen in eis mortaliter peccare ex negligentia magna, vel contemptu.

319 Ita S. Thomas q. 186. a. 9. in corp. & ad 1um. & 3um. Ratio prioris partis est clara: quia nullus peccat mortaliter, nisi transgrediendo præceptum sub gravi peccato obligans; non omnia verò contenta in Regula sunt ejusmodi, ut quoad Regulam nostram communis est sensus Religionis nostræ (teste Lezana) & idem est de Regula Dominicanorum, Societatis, pluriumque aliarum Religionum, exceptâ Regulâ Minorum, quoad præcepta quæ in ea continentur.

Idque confirmat S. Doctor in argument. *sed contra*, quia status Religionis est securior, quàm status secularis vitæ. Unde D. Gregorius l. 1. Moral. c. 1. comparat vitam secularem mari fluctuanti, religiosam verò portui tranquillo. Si autem puncta omnia quæ in Regula continentur, Religiosum obligent sub mortali peccato, status religiosus esset valdè periculosus, propter multitudinem observantiarum. Non ergo quælibet transgressio eorum quæ in Regula continentur, est mortale peccatum.

Ratio posterioris partis petenda est ex dicendis n. 323. Si dicas 1°. quòd quicumque transgreditur Regulam facit contra votum professionis, quo se ad Regulam observandam adstrinxit. 2°. quòd Regula est quaedam lex ecclesiastica, quæ in materia quæ semper obligat sub mortali. 3°. quòd quicumque transgreditur Regulam, saltem frequenter, parum curans id emendare, videtur Regulam parvifacere, quod est peccatum mortale.

Ad 1um. respondeo, quòd faciens professionem secundùm Regulam, non vovet servare omnia quæ sunt in Regula (ait S. Doctor) *sed vovet regularem vitam, quæ essentialiter consistit in tribus votis.* Per consequens non vovet servare omnia puncta Regulæ, tamquam materiam voti, sed ea duntaxat quæ Regula præscribit tamquam materiam voti, vel etiam ea quæ Religio vel Prælati exigit in virtute voti. Religio verò in virtute voti non exigit quicumque habentur in Regula. Alias quicumque frangeret silentium in Regula præscriptum, votifragus foret, & sacrilegus. Quod est contra unanimum sensum Religionum omnium.

Ad 2um. respondeo cum eodem S. Doctore, quòd non omnia quæ traduntur in lege, traduntur per modum præcepti, sed quaedam proponuntur per modum ordinationis cujusdam, vel status obligantis ad certam penam. Est quidem præceptum, cui non obedire peccatum est, inquit Augustinus l. de S. virginit. c. 5. sed non omnes ordinationes habent vim talis præcepti, nec vim legis propriè dictæ (quæ in materia gravi semper obligat sub gravi culpa) sed quaedam sunt monitiones simpliciter directivæ in ordine ad perfectionem, vel ad summum sunt leges pœnales. De quibus plura diximus in materia de legibus.

Ad 3um. respondeo cum eodem, quòd tunc aliquis transgreditur ex contemptu, quando voluntas renuit ordinationi legis, vel Regulae subjecci, & ex hoc procedit ad faciendum contra legem vel Regulam; scilicet si solus faciat contra Regulam propter aliquam particularem causam, puta concupiscentiam, vel iram... etiamsi frequenter ex eadem causa vel ex simili peccatum fieret. Sicut etiam Augustinus dicit in l. de nat. & grat. c. 29. quòd non omnia peccata committuntur ex contemptu superbia. *Frequentia tamen peccati dispositivè inducit ad contemptum, secundùm illud Proverb. 18. "Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit."*

Notanda sunt verba ista S. Doctoris, *fre-* 324
quentia